

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa D. R. V.
przeciwko B. K. S.
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 18 maja 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 11 lutego 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3) przyznaje adwokat I. E. ze środków budżetowych Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł wraz z należnym podatkiem od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodni nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz ze względu na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen.

Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Powódka nie sformułowała zagadnienia o przytoczonych wyżej cechach, nie określiła przepisów, w związku z wykładnią których ono pozostaje. Jej sposób argumentacji wskazuje raczej na to, że powódka wiąże przedstawiony w skardze problem z brakiem regulacji prawnej, o wprowadzenie której chciałaby postulować. Sąd Najwyższy nie jest jednak organem właściwym do tworzenia prawa. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej powódka stwierdziła m.in., że „żadne przepisy nie przewidują wyłączenia jawności rozprawy na czas ujawnienia treści opinii sądowo-lekarskiej czy zaświadczeń, usprawiedliwień, odczytywanych przez sędziego, akt”. Podkreślić jednak należy, że art. 153 § 2 k.p.c. przewiduje możliwość przeprowadzenia posiedzenia lub jego części przy drzwiach zamkniętych. W tym celu strona powinna zgłosić wniosek wraz z uzasadnieniem. Jeśli sąd przyczynę podaną przez stronę uzna za uzasadnioną lub jeżeli roztrząsane być mają szczegóły życia rodzinnego, to wydaje w tym przedmiocie postanowienie. Nie sposób jednak utajnić posiedzenia przed innymi stronami sprawy, gdyż to godziłoby w ich prawa do obrony. Z ustaleń stanowiących podstawę rozstrzygnięcia nie wynika, żeby powódka w toku postępowania, w którym miało dojść do ujawnienia informacji o jej stanie zdrowia skorzystała z uprawnienia do złożenia wniosku przewidzianego w art. 153 § 2 k.p.c., a wniosek ten nie został przez sąd uwzględniony.

Do rozstrzygnięcia w postępowaniu kasacyjnym zagadnień prawnych sformułowanych jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania może dojść jedynie wtedy, gdy przytoczone podstawy skargi kasacyjnej pozwalają na ich ocenę i sformułowanie na nie odpowiedzi. Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu sprawy w postępowaniu kasacyjnym nie może wyjść poza granice zaskarżenia i podstawy skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 1 k.p.c.); związany jest też ustaleniami faktycznymi Sądów *meriti* przyjętymi za podstawę rozstrzygnięcia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka nie powołała się na tego rodzaju wadliwość zaskarżonego przez nią wyroku. Wadliwości tego wyroku powódka upatrywała w zaniechaniu zasądzenia na jej rzecz zadośćuczynienia, przez co sąd miał naruszyć art. 488 k.c. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka przytoczyła jednak orzeczenia, w których Sąd Najwyższy jednoznacznie stwierdził, że art. 448 k.c. nie kreuje obowiązku zasądzenia zadośćuczynienia w każdym przypadku wyrządzenia krzywdy w związku z naruszeniem dóbr osobistych. Przed podjęciem decyzji o udzieleniu pokrzywdzonemu ochrony także majątkowej, sąd powinien wziąć pod uwagę całokształt okoliczności faktycznych sprawy, w tym winę sprawcy naruszenia i jej stopień oraz rodzaj naruszonego dobra (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 19 kwietnia 2006 r., II PK 245/05, OSNP 207, nr 7-8, poz. 101). Z motywów zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Apelacyjny zaaprobował stanowisko Sądu pierwszej instancji co do występowania w sprawie okoliczności, które w ustalonych okolicznościach sprawy przemawiały za brakiem podstaw do przyznania powódce także zadośćuczynienia pieniężnego, poza udzieleniem jej niemajątkowej ochrony dóbr osobistych. Sąd Apelacyjny odwołał się przy tym do niewielkiej skali naruszenia dóbr osobistych powódki przez pozwaną i niewielkiego stopnia jej zawinienia. Nie sposób zaś przyczynowo przypisywać pozwanej odpowiedzialności za braki w obrębie regulacji prawnej, na które wskazuje powódka i z którymi wiąże dalsze, hipotetyczne następstwa naruszenia.

W tym stanie rzeczy, skarga kasacyjna powódki niewątpliwie nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi reprezentującemu powódkę z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono stosownie do § 4 ust. 1-3 w zw. z § 6 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1801).

jw

l.n